

MỘT SỐ NÉT VỀ TÌNH HÌNH KINH TẾ - XÃ HỘI 5 THÁNG ĐẦU NĂM 2003

Trong 2 ngày 28 và 29/5/2003, Chính phủ đã họp phiên thường kỳ tháng 5, nghe và thảo luận nhiều vấn đề quan trọng: Cải cách tiền lương; Tinh giảm biên chế theo Nghị quyết 16/2000/NQ-CP ngày 18/10/2000 của Chính phủ; Dự án Luật Thuế sử dụng đất; Dự án Luật Giao thông đường thuỷ nội địa; Pháp lệnh bổ sung một số điều của Pháp lệnh Đô điều; Chương trình hành động của Chính phủ thực hiện Nghị quyết Trung ương 7 và tình hình kinh tế - xã hội 5 tháng đầu năm 2003. Dưới đây là nội dung một số nét về tình hình kinh tế - xã hội 5 tháng đầu năm 2003 do Phó Chủ nhiệm Văn phòng Chính phủ Trần Quốc Toản trình bày tại cuộc họp với lãnh đạo các cơ quan quản lý báo chí và Tổng biên tập các báo, đài Trung ương và một số địa phương.

Từ đầu năm, nền kinh tế đã phải đương đầu với một số khó khăn lớn: hạn hán ở Tây Nguyên và miền Trung, cuộc chiến tranh Irắc có những tác động trực tiếp đến nền kinh tế; giá một số nguyên liệu đầu vào tăng cao; nạn dịch viêm đường hô hấp cấp (SARS) ảnh hưởng đến các ngành dịch vụ, nhất là du lịch, khách sạn. Nhưng với sự chỉ đạo quyết tâm của Chính phủ, sự nỗ lực của các bộ, ngành, địa phương trong việc chủ động triển khai các biện pháp thực hiện nhiệm vụ năm 2003, tình hình kinh tế - xã hội trong 5 tháng đầu năm vẫn tiếp tục duy trì khả năng phát triển, trong đó nổi bật là sản xuất công nghiệp tăng khá cao, kim ngạch xuất khẩu tăng mạnh, thu ngân sách Nhà nước có thiếu tiến bộ, một số mặt xã hội có chuyển biến tích cực, nổi bật nhất là việc khống chế và kiểm soát thành công dịch bệnh SARS, được

Tổ chức Y tế thế giới đánh giá cao; việc giải quyết ùn tắc giao thông và tai nạn giao thông có nhiều tiến bộ rõ rệt.

MỘT SỐ NÉT CHỦ YÊU VỀ TÌNH HÌNH KINH TẾ - XÃ HỘI 5 THÁNG ĐẦU NĂM

I. Về các hoạt động kinh tế

1. Sản xuất công nghiệp tiếp tục duy trì tốc độ tăng trưởng cao so với nhiều năm trước đây, khu vực có vốn đầu tư nước ngoài tăng khá.

Giá trị sản xuất công nghiệp tháng 5 tăng 15,1% so với cùng kỳ năm 2002; tính chung 5 tháng đầu năm tăng 15,6%, cao hơn mức kế hoạch cả năm 14,5% và cao hơn so với cùng kỳ nhiều năm trước đây (5 tháng năm 2001 tăng 14%, năm 2002 tăng 14%); trong đó khu vực doanh nghiệp Nhà nước tăng 11,9%, khu vực ngoài quốc doanh tăng 18,6%, khu vực có vốn đầu tư nước ngoài tăng 17,4% so với cùng kỳ năm 2002 tăng 13,6%.

Nhiều sản phẩm công nghiệp chủ yếu đạt mức tăng trưởng cao so với cùng kỳ như thép cán tăng 22,7%, gạch lát tăng 15,5%, sứ vệ sinh 37,3%, giấy bia các loại 18,1%, thủy sản chế biến 21,7%, bột ngọt 23,4%, phân hóa học 18,1%, quần áo dệt kim 37,4%, quần áo may sẵn 61,3%, động cơ điện 29,2%, động cơ diezen gấp hơn 2 lần, tivi các loại 30,4%, quạt điện dân dụng 50,8%, ôtô các loại 40,3%, xe máy các loại 17,1%, ác quy tăng 20%. Đặc biệt là khai thác dầu thô, sau một thời kỳ suy giảm, đã có bước tăng trưởng khá 7,4% (cùng kỳ giảm 1%).

Các địa phương có tỷ trọng sản xuất công nghiệp lớn đều có tốc độ tăng trưởng cao hơn mức bình quân cả nước như: Hà Nội tăng 29,3%, Bình Dương tăng 34,6%, Đồng Nai

tăng 17,2%, Vĩnh Phúc tăng 21%, Thanh Hoá tăng 18,8%, Đà Nẵng tăng 17,9%, Khánh Hòa tăng 22%, Cần Thơ tăng 21,1%, đặc biệt là công nghiệp trên địa bàn thành phố Hồ Chí Minh, nơi chiếm tỷ trọng công nghiệp cả nước 27,5%, đạt mức tăng 14,9% (cùng kỳ năm 2002 chỉ tăng 9,4%).

Tuy nhiên, sản xuất công nghiệp đang gặp khó khăn là giá nguyên liệu đầu vào tăng, công nghiệp chế biến, chế tác đang phải chịu áp lực về giảm chi phí sản xuất, tăng khả năng cạnh tranh để đối phó với việc từ 1/7/2003 bắt đầu giảm thuế trên 700 dòng thuế của các loại sản phẩm nhập khẩu; hàng dệt may xuất sang Hoa Kỳ cũng bắt đầu bị ràng buộc bởi hạn ngạch; tồn kho vé giấy đã xuất hiện do giấy nhập khẩu rẻ hơn 5 - 7% so với giá giấy sản xuất trong nước.

2. Sản xuất nông nghiệp được duy trì, đã tập trung khắc phục thiệt hại do thiên tai để tiếp tục chuyển dịch cơ cấu sản xuất.

Lúa Đông Xuân đã thu hoạch xong, ước sản lượng đạt 16,5 triệu tấn, giảm 194 nghìn tấn so với cùng kỳ. Nguyên nhân giảm sản lượng là vì giảm diện tích do chuyển đổi cơ cấu cây trồng và giảm năng suất ở các vùng lúa gặp khó hạn.

Tính đến 15 tháng 5, các tỉnh phía Nam đang gieo cấy lúa hè thu, đạt 58,7%, tăng 4,2% so với cùng kỳ năm 2002. Rau màu các loại phát triển tốt, đã gieo trồng trên 85 vạn ha, tăng 6,2% so với cùng kỳ.

Ngành Thuỷ sản tiếp tục giữ được tốc độ tăng trưởng khá, sản lượng thuỷ sản 5 tháng ước đạt 990 nghìn tấn, tăng 7,7% so với cùng kỳ, trong đó khai thác hải sản ước đạt 601 nghìn tấn, tăng 2,4%; nuôi

trồng thuỷ sản và khai thác nội địa đạt 389 nghìn tấn, tăng 17,3%. Trong nuôi trồng thuỷ sản, nuôi tôm đang nổi lên như một mũi nhọn trong chuyển dịch cơ cấu sản xuất nông, lâm, ngư nghiệp của cả nước, nhất là đồng bằng sông Cửu Long và miền Trung.

Sản xuất nông nghiệp hiện nay, ngoài những tác động do giá dầu vào vật tư sản xuất nông nghiệp tăng, thì những chi phí cho việc khắc phục thiệt hại do hạn hán nghiêm trọng ở miền Nam Trung bộ, Tây Nguyên, các vụ cháy rừng, nạn tôm chết hàng loạt... đã ảnh hưởng không nhỏ đến sản xuất, tác động đến tốc độ tăng trưởng của toàn ngành.

3. Các ngành dịch vụ phát triển khá

Tổng mức lưu chuyển hàng hóa và doanh thu dịch vụ 5 tháng đầu năm đạt 126 nghìn tỷ đồng, tăng khoảng 12% so với cùng kỳ năm 2002; trong đó khu vực kinh tế Nhà nước tăng 8%, kinh tế tư nhân và cá thể tăng 12,5%.

Từ cuối tháng 3, nạn dịch bệnh SARS đã làm ảnh hưởng đến hoạt động du lịch. Cuối tháng 4 khi Tổ chức Y tế thế giới công bố Việt Nam là nước đầu tiên đã khống chế thành công dịch bệnh SARS, thì du lịch đã có dấu hiệu tăng trở lại, tuy nhiên chưa đạt mức cùng kỳ năm ngoái. Hiện nay, các doanh nghiệp du lịch đã xây dựng nhiều chương trình khuyến mại hấp dẫn, giảm mạnh giá dịch vụ, giá phòng, giá tour du lịch cho khách và có biện pháp đẩy mạnh nâng cao số khách du lịch trong nước.

So với cùng kỳ năm 2002, 5 tháng đầu năm nay, khối lượng vận tải hàng hoá ước tăng 4,7% về tấn và 1,1% về tấn km; khối lượng vận chuyển hành khách tăng 4,6% về lượt hành khách và 2,6% về hành khách km. Riêng vận tải hàng không đã bị thiệt hại lớn nhất từ trước đến nay do ảnh hưởng của dịch bệnh SARS. Để khắc phục,

Vietnam Airlines đã triển khai chương trình khuyến mại giảm giá đặc biệt đối với khách du lịch quốc tế đến Việt Nam (trong 2 tháng 5 và 6 giảm từ 40 - 50% giá vé đối với đường bay Nhật Bản, Australia, Hàn Quốc, Pháp); đối với các đường bay trong nước, giảm khoảng 20% giá vé từ 01/05 đến hết tháng 10/2003.

Tuy nhiên, chất lượng các hoạt động dịch vụ còn thấp, chi phí dịch vụ còn cao. Thị trường trong nước phát triển chậm nhất là ở các vùng sâu, vùng xa. Các ngành dịch vụ vẫn còn đang gặp khó khăn do những ảnh hưởng của dịch bệnh SARS và cuộc chiến tranh Irắc, nhất là hoạt động du lịch và vận chuyển hành khách hàng không.

4. Hoạt động xuất nhập khẩu tiếp tục duy trì được mức tăng trưởng cao

Kim ngạch xuất khẩu tháng 5 tăng 13% so với tháng 5/2002. Tính chung 5 tháng đầu năm, kim ngạch xuất khẩu đạt 44,4% kế hoạch và tăng 31,3% so với cùng kỳ năm 2002.

Nhiều mặt hàng trong số 20 mặt hàng xuất khẩu chủ yếu đều tăng cả về kim ngạch và khối lượng xuất khẩu so với cùng kỳ năm 2002. Các mặt hàng tăng về kim ngạch xuất khẩu là: giày dép tăng 21,9%, hàng điện tử 24,6%, dây điện và cáp điện 61,7%, sản phẩm nhựa 14,3%, sản phẩm gỗ 66%, thuỷ sản 7,8%, máy vi tính và các linh kiện 45,9%, hạt điều 33,9%... Các mặt hàng tăng về khối lượng xuất khẩu là: gạo tăng 47,4% do đã nới lại được việc xuất khẩu sang Irắc theo chương trình đổi dầu lấy lương thực; dầu thô tăng 4,7% về lượng và tăng trên 40% về kim ngạch...

Riêng hàng dệt may có mức tăng khá cao, 5 tháng đầu năm tăng 69,5% so với cùng kỳ, do các doanh nghiệp tranh thủ đẩy mạnh được xuất khẩu hàng dệt may vào thị trường Mỹ trong những tháng đầu năm khi chưa bị áp đặt quota, và

chiếm trên 57% tổng kim ngạch xuất khẩu hàng dệt may.

Kim ngạch nhập khẩu tháng 5 giảm 6,7% so với tháng trước. Tính chung 5 tháng đầu năm, kim ngạch nhập khẩu đạt 48,8% kế hoạch và tăng 38,9% so với cùng kỳ năm 2002. Mức nhập siêu trong 5 tháng đầu năm bằng 26,7% kim ngạch xuất khẩu, trong đó doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài nhập siêu bằng 45,9% mức nhập siêu của cả nước. Đây là mức nhập siêu cao, chủ yếu tập trung vào một số mặt hàng máy móc, thiết bị và nguyên vật liệu sản xuất, mặc dù có giá tăng cao do ảnh hưởng của chiến tranh Irắc, nhưng vẫn phải nhập để phục vụ sản xuất, xuất khẩu và đảm bảo tiến độ cho những dự án vốn ODA lớn.

5. Nguồn vốn đầu tư toàn xã hội, nhất là nguồn vốn đầu tư của dân cư đã được huy động khá, các công trình xây dựng trọng điểm đã được bảo đảm tiến độ.

Ước thực hiện vốn đầu tư toàn xã hội 5 tháng đầu năm đạt 36% kế hoạch. Trong đó, so với kế hoạch năm, vốn ngân sách đạt 39,5%; vốn tín dụng đầu tư phát triển đạt 22,3%; vốn của các doanh nghiệp Nhà nước đạt 36,5%; vốn của dân cư và khu vực tư nhân được huy động khá (chỉ tính riêng trong 4 tháng đầu năm đã tăng thêm 7% số doanh nghiệp đăng ký kinh doanh và tăng thêm 69,6% số vốn đăng ký).

Về nguồn vốn ODA, từ đầu năm đến nay, nguồn ODA được hợp thức hóa bằng việc ký kết các Hiệp định với các nhà tài trợ đạt trị giá trên 1 tỷ USD, trong đó vốn vay đạt 906 triệu USD, vốn viện trợ không hoàn lại đạt 103 triệu USD. Trong 5 tháng, giải ngân ODA ước đạt 509 triệu USD, đạt khoảng 30% kế hoạch, trong đó vốn vay khoảng 444 triệu USD, vốn viện trợ không hoàn lại khoảng 65 triệu USD. Trong tổng mức giải ngân ODA 5 tháng, riêng vốn vay của 3 nhà tài trợ lớn nhất (JBIC, WB, ADB) đạt khoảng 370

triệu USD, chiếm 73% tổng giá trị giải ngân.

Về đầu tư trực tiếp nước ngoài: trong tháng 5 có 24 dự án được cấp phép đầu tư với vốn đăng ký đạt trên 167 triệu USD. Tính chung 5 tháng có 235 dự án được cấp giấy phép đầu tư với số vốn đăng ký đạt khoảng 633 triệu USD, bằng 86% số dự án, nhưng đã tăng trên 30% về vốn đầu tư so với cùng kỳ năm 2002. Các dự án đầu tư nước ngoài trên tập trung hầu hết vào lĩnh vực công nghiệp và xây dựng (186 dự án, vốn đầu tư gần 404 triệu USD), chiếm 79% về số dự án và 63,8% về vốn đầu tư; lĩnh vực dịch vụ (38 dự án, vốn đầu tư trên 210 triệu USD), chiếm 33,2% về vốn...

6. Thu ngân sách Nhà nước tiếp tục tăng khá

Tính đến ngày 15/05/2003, tổng thu ngân sách Nhà nước trong 5 tháng đầu năm đạt bằng 37,4% dự toán ngân sách năm. Chi ngân sách Nhà nước bằng 32,7% dự toán năm. Bội chi ngân sách bằng 17,4% mức dự kiến bội chi cả năm.

7. Hoạt động tiền tệ

Tổng phương tiện thanh toán trong 5 tháng đầu năm tăng 6,9%, thấp hơn tốc độ tăng trưởng của cùng kỳ năm 2002 (8,1%). Nguồn vốn huy động đến cuối tháng 5 ước tăng 6,6% so với 31/12/2002, tăng nhẹ so với cùng kỳ năm 2002 (6,3%). Trong đó, tiền gửi bằng VND tăng 10,3%, bằng ngoại tệ giảm 0,5%. Riêng trong tháng 5, nguồn vốn huy động ước tăng 1,6% trong đó tiền gửi bằng VND tăng 1,9%, bằng ngoại tệ tăng 0,9%, đây là tốc độ tăng khá so với trung bình của 4 tháng đầu năm (1,2%).

Dư nợ cho vay toàn nền kinh tế ước đến 31/05/2003 tăng 12,8% so với 31/12/2002, thấp hơn tốc độ cùng kỳ năm trước (14,3%), trong đó cho vay bằng VND tăng 10,2%, cho vay bằng ngoại tệ tăng 25,8%. Tính riêng tháng 5/2003, dư nợ cho vay tăng 2,1% trong đó cho vay bằng VND tăng 1,8%, bằng ngoại tệ tăng 3,4%.

Lãi suất huy động và cho vay trong tháng 5 về cơ bản đã ổn định sau các đợt tăng nhẹ trong tháng 3 và 4. Lãi suất cơ bản do Ngân hàng Nhà nước công bố vẫn ổn định ở mức như tháng 4 (0,625%/tháng hay 7,5%/năm).

Chỉ số giá tiêu dùng tháng 5 giảm 0,1% so với tháng trước, trong đó giá lương thực giảm 3,3%, chỉ số giá vàng tăng 0,2%, chỉ số giá đôla Mỹ không tăng. Tính chung 5 tháng đầu năm, chỉ số giá tiêu dùng tăng 2,4%, trong đó hàng lương thực tăng 0,4%; thực phẩm tăng 3%. Trong 9 nhóm hàng phi lương thực, thực phẩm, có 8 nhóm hàng tăng giá, trong đó tăng cao nhất là nhóm hàng dược phẩm, y tế (13,7%); giá nhóm hàng nhà ở và vật liệu xây dựng tăng 2,9%; may mặc, mũ nón, giày dép tăng 2,1%; đồ uống và thuốc lá tăng 2,1%; phương tiện đi lại, bưu điện giảm 2%; thiết bị và đồ dùng gia đình tăng 1%; hàng hóa giáo dục tăng 0,5%. Có một nhóm hàng giảm giá là văn hóa thể thao giải trí giảm 0,2%. Chỉ số giá vàng tăng 6,1%, chỉ số giá đôla Mỹ tăng 0,5%.

II- Về các hoạt động xã hội

1. Giáo dục và đào tạo

Tiếp tục triển khai thực hiện chương trình sách giáo khoa mới, bảo đảm tiến độ xuất bản sách giáo khoa mới lớp 2, lớp 7 phục vụ khai giảng năm 2003 - 2004. Tích cực triển khai công tác bồi dưỡng giáo viên trong hè về thay sách giáo khoa mới.

Công tác tuyển sinh đại học, cao đẳng, trung học chuyên nghiệp đang được xúc tiến. Đến nay, số thí sinh đăng ký dự thi vào đại học và cao đẳng là 1,48 triệu, giảm 7% so với năm 2002.

Sau khi Thủ tướng Chính phủ có Quyết định phương án phân bổ 700 tỷ đồng cho 53 tỉnh còn phòng học ca ba và tranh tre nứa lá, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã khẩn trương thông báo kinh phí cho các địa phương, đồng thời phối hợp với Bộ

Xây dựng ban hành mẫu thiết kế xây dựng trường.

2. Về giải quyết việc làm và xuất khẩu lao động đi một số nước Châu Á

Ước 5 tháng đầu năm, giải quyết việc làm cho khoảng 50 vạn lao động, bằng 33,3% kế hoạch năm. Trong gần 3 tháng qua, xuất khẩu lao động bị gián đoạn do ảnh hưởng của bệnh SARS, đến nay, do công tác phòng chống bệnh SARS của ta làm khá tốt nên đã khai thông trở lại thị trường xuất khẩu đi các nước. Xuất khẩu lao động 5 tháng ước đạt 35.000 người, trong đó đi Malaysia khoảng 20 nghìn, Đài Loan 8.170 lao động, Hàn Quốc 1.900 lao động.

3. Về y tế và chăm sóc sức khỏe

Nổi bật trong tháng qua vẫn là các hoạt động phòng chống bệnh SARS. Ta đã thành công trong việc khống chế và kiểm soát dịch bệnh này. Đã lắp đặt 7 chiếc máy đo thân nhiệt phòng chống bệnh SARS tại các sân bay quốc tế và hai cửa khẩu quốc tế Lạng Sơn và Quảng Ninh. Tuy nhiên, diễn biến của bệnh trên thế giới vẫn rất phức tạp, vì vậy cần theo dõi chặt chẽ diễn biến của bệnh và có các biện pháp phòng ngừa, ngăn chặn kịp thời.

4. Các hoạt động văn hóa, thông tin, phát thanh, truyền hình, thể dục thể thao

Các hoạt động này trong tháng 5 tập trung hướng vào phục vụ tốt các ngày kỷ niệm lớn như 30/4, 1/5 và 19/5. Đặc biệt, tại thành phố Vinh, Nghệ An, đã tổ chức khánh thành tượng đài Bác Hồ và Quảng trường Hồ Chí Minh như là tinh cảm sâu nặng của nhân dân cả nước dâng lên Bác và là một công trình kiến trúc có ý nghĩa chính trị, văn hóa lớn của quốc gia.

Các hoạt động thể dục thể thao cả nước đều hướng tới Seagames 22. Các đội tuyển dự Seagames đều tích cực tập luyện, tổ chức thi đấu quốc gia và quốc tế để nâng cao trình độ chuyên môn cho các vận động viên... Các công trình xây

dụng phục vụ Seagames 22 đang triển khai theo đúng tiến độ.

5. Về phòng chống các tệ nạn xã hội

Nhiều địa phương đã đề ra các biện pháp mạnh trong công tác phòng chống tệ nạn xã hội như thành phố Đà Nẵng, thành phố Hồ Chí Minh... Để tạo việc làm cho số người cai nghiện, thành phố Hồ Chí Minh cho phép các trường, trung tâm cai nghiện dạy nghề lập các dự án cho phép được vay vốn tạo việc làm. Ngân sách thành phố hỗ trợ lãi suất cho vay, Liên minh các hợp tác xã giải quyết đầu ra cho sản phẩm. Đây là sáng kiến hay cần nhân rộng trong cả nước. Tuy nhiên, công tác phòng chống cai nghiện ma tuý, tập trung cải tạo gai mài dâm vẫn chưa đạt được hiệu quả cao. Tình trạng nghiện hút, mài dâm có phần gia tăng ở một số địa phương, lan cà về các vùng nông thôn.

Đến nay, 100% tỉnh, thành phố có người bị nhiễm HIV/AIDS, 90% số huyện và gần 50% số xã có người nhiễm HIV. Tính đến tháng 5/2003, cả nước đã phát hiện trên 65.000 ca nhiễm HIV, trong đó có gần 10.000 người chuyển sang AIDS, 5.535 người tử vong.

6. Tai nạn giao thông giảm cả số vụ tai nạn, số người bị thương, nhưng số người chết lại tăng lên. Theo báo cáo của Ủy ban An toàn giao thông Quốc gia, trong 4 tháng đầu năm đã xảy ra 8.388 vụ tai nạn giao thông, giảm 17,6% so với 4 tháng đầu năm 2002; có 9.200 người bị thương, giảm 20%; và 3.994 người chết, giảm 8,3% (riêng tháng 4 số người chết tăng 2,4%). Trong đó, số người chết do tai nạn đường bộ 4 tháng đầu năm là 3.814 người, chiếm 95%).

Tóm lại, trong 5 tháng đầu năm, mặc dù khó khăn, song tình hình kinh tế xã hội vẫn tiếp tục duy trì được mức tăng trưởng khá, nhiều chỉ tiêu kế hoạch đạt được mức cao. Các mặt xã hội có nhiều tiến bộ, nhất là việc khống chế và kiểm soát được bệnh SARS, bước đầu lập lại

trật tự an toàn giao thông.

Tuy nhiên, nền kinh tế vẫn đang đứng trước những thách thức lớn cần phải nỗ lực vượt qua để thực hiện thắng lợi nhiệm vụ kế hoạch năm 2003: Tốc độ tăng trưởng GDP mặc dù đạt được mức cao (6,7 - 7,0%) so với cùng kỳ, song vẫn thấp hơn mức tăng trưởng quý IV năm 2002 là 7,4% và thấp hơn kế hoạch đề ra là 7 - 7,5%; chi phí sản xuất còn cao làm cho giá trị tăng thêm không tương ứng với tăng trưởng giá trị sản xuất; giá một số nguyên vật liệu để sản xuất đang ở mức cao sẽ có tác động đến sản xuất và đời sống của dân cư, tình hình nhập siêu đang nổi lên thành một vấn đề cần có các giải pháp cấp bách để xử lý kịp thời; đời sống dân cư ở một số nơi gặp khó khăn; tệ nạn xã hội vẫn còn bức xúc; một số nơi tình hình an ninh và trật tự xã hội chưa được tăng cường.

MỘT SỐ VẤN ĐỀ CẦN TẬP TRUNG CHỈ ĐẠO THỰC HIỆN TRONG THỜI GIAN TỚI

Tại phiên họp Chính phủ thường kỳ tháng 5/2003, Thủ tướng Chính phủ Phan Văn Khải đã đánh giá cao những thành tích đạt được cả trong lĩnh vực kinh tế và xã hội như trên, và cho rằng qua đó cần phải rút ra những bài học trong hoạt động chỉ đạo điều hành những chương trình, kế hoạch khác, đó là: Cần phải đề ra và chỉ đạo thực hiện những giải pháp trọng tâm, cụ thể; Sự phối hợp giữa các bộ, ngành, địa phương phải tích cực và chặt chẽ; Trong chỉ đạo phải kiên quyết, đồng bộ từ tất cả lãnh đạo các cấp.

Để đảm bảo cho nền kinh tế tăng trưởng vững chắc, tiếp tục duy trì ổn định chính trị xã hội trong các tháng tiếp theo nhằm thực hiện tốt nhiệm vụ kế hoạch năm 2003, Thủ tướng Chính phủ Phan Văn Khải đã chỉ đạo các bộ, ngành tập trung thực hiện tốt hơn nữa Nghị quyết 02/2003/NQ-CP của Chính phủ về một số chủ trương, giải pháp chủ yếu cần tập trung chỉ đạo thực hiện nhiệm vụ phát triển kinh tế xã hội

năm 2003, trong đó tập trung vào các nội dung chủ yếu sau:

1. Tập trung phấn đấu giảm chi phí sản xuất

Bên cạnh nhiều ý kiến chỉ đạo tất cả các bộ, ngành cần tập trung vào các giải pháp để tiết giảm chi phí sản xuất, tăng sức cạnh tranh của các doanh nghiệp Việt Nam trong điều kiện nhập khu vực và quốc tế, Thủ tướng Chính phủ cho rằng chính việc thực hiện tốt chương trình sắp xếp lại các doanh nghiệp Nhà nước sẽ có quan hệ rất lớn đến thực hiện kế hoạch năm 2003, trong đó có tác động tích cực và trực tiếp giảm chi phí sản xuất còn đang quá cao. Khung pháp lý cho việc thực hiện sắp xếp lại các doanh nghiệp Nhà nước về cơ bản hoàn chỉnh, các bộ, các ngành phải tập trung chỉ đạo quyết liệt để thực hiện, kiên quyết không chấp nhận còn có doanh nghiệp Nhà nước làm ăn thua lỗ.

2. Tiếp tục triển khai thực hiện tốt các biện pháp đẩy mạnh xuất khẩu và giảm nhập siêu

Các ngành, các cấp, các địa phương tổ chức triển khai tốt các giải pháp thúc đẩy xuất khẩu đã đề ra, tập trung khai thác tốt nguồn hàng như thuỷ sản, gạo, cà phê, hàng dệt may, hàng da giày, dầu thô, hàng điện tử và linh kiện... và khai thác tốt các thị trường đã có. Đẩy nhanh việc phân bổ hạn ngạch dệt may vào thị trường Hoa Kỳ.

Nhập siêu đang nổi lên là vấn đề cần quan tâm trọng điểm hành xuất nhập khẩu. Ngoài việc phải thực hiện gấp các giải pháp hạn chế nhập siêu như xây dựng và áp dụng các công cụ quản lý nhập khẩu mới để tạo cơ sở pháp lý điều hành nhập khẩu; khẩn trương xây dựng các tiêu chuẩn kỹ thuật đối với hàng hóa nhập khẩu chuyên ngành. Thủ tướng Chính phủ yêu cầu các bộ, ngành phải phân loại, đánh giá và xem xét lại việc nhập khẩu các loại hàng hóa trong thời gian qua, tìm ra nguyên nhân dẫn đến nhập siêu để

có giải pháp xử lý có hiệu quả trong thời gian tới.

3. Đẩy mạnh đầu tư phát triển, huy động thêm các nguồn vốn để bảo đảm mục tiêu tăng trưởng kinh tế

Thủ tướng Chính phủ chỉ đạo phải tiếp tục thực hiện giải pháp đã được đề ra nhằm huy động các nguồn vốn và phát huy tối đa các nguồn vốn từ khu vực doanh nghiệp Nhà nước, khu vực dân cư cho đầu tư phát triển. Nhu cầu vốn cho nền kinh tế rất lớn, trong khi thị trường vốn của ta chưa phát triển, thị trường chứng khoán đã được thành lập và hoạt động, nhưng còn rất nhát bé. Ta đã đi quá chậm so với các nước trong lĩnh vực phát triển thị trường vốn. Thủ tướng yêu cầu Ngân hàng Nhà nước phối hợp với các bộ, ngành liên quan khẩn trương nghiên cứu đề án xây dựng thị trường vốn để sớm trình Chính phủ. Chúng ta tích cực giải quyết nhu cầu vốn nhưng phải chú ý đến

vấn đề lãi suất không để gây ảnh hưởng đến đầu tư và hoạt động của các doanh nghiệp.

Trong lĩnh vực thu hút đầu tư nước ngoài, cần triển khai thực hiện tốt Nghị quyết số 09/2001/NQ-CP của Chính phủ về tăng cường thu hút và nâng cao hiệu quả đầu tư trực tiếp nước ngoài thời kỳ 2001 - 2005. Hiện nay đang là cơ hội tốt cho việc thu hút đầu tư nước ngoài do nước ta có tình hình chính trị ổn định, tình hình kinh tế phát triển tốt, do đó các bộ, ngành cần thực hiện những giải pháp tích cực để thúc đẩy mạnh hoạt động thu hút đầu tư FDI.

4. Về những vấn đề văn hóa xã hội

Thủ tướng chỉ đạo các ngành, các cấp tập trung chuẩn bị và tổ chức tốt Seagames 22. Ngoài thành tích thể thao, đây còn là một dịp giới thiệu về đất nước, truyền thống, con người Việt Nam, những thành tựu kinh tế và xã hội của Việt Nam với

quốc tế.

Mặc dù chúng ta đã đạt thành công trong kiểm soát bệnh SARS, nhưng tình hình diễn biến của căn bệnh vẫn rất phức tạp trên thế giới, do đó phải theo dõi sát sao để tiếp tục ngăn chặn và phòng ngừa, không để căn bệnh này tái diễn; phải tiếp tục duy trì tốt, thường xuyên trật tự an toàn giao thông, làm cho việc chấp hành trật tự giao thông trở thành ý thức trong người dân, trở thành nếp trong đời sống xã hội; cần thực hiện giải pháp quyết liệt hơn để đấu tranh, phòng chống tệ nạn xã hội; các bộ, ngành, địa phương phải chủ trọng phòng chống lụt bão khi mùa mưa bão đang đến gần; phải tích cực có giải pháp đấu tranh chống tệ nạn chặt phá rừng vẫn đang diễn ra nghiêm trọng...

Nhiệm vụ từ nay đến cuối năm còn rất nặng nề. Thủ tướng yêu cầu các thành viên Chính phủ tích cực chỉ đạo triển khai các chương trình, đề án của bộ ngành. ■